Pohvala Bogorodici i Kristu čovjekoljupcu

Pohvala Bogorodici i Kristu čovjekoljupcu

UVOD

»Anđeo prvak bi poslan s neba
da reče Bogorodici: 'Raduj se!'«

Ovim riječima započinje hvalospjev presvetoj Bogorodici – HYMNOS AKATHISTOS. Anđeo prvak, tj. arkanđeo Gabriel donio je blagovijest = radosnu vijest Djevici Mariji da će postati Bogorodica. O tome nam svjedoči i zapisani evanđeoski izvještaj (Lk 1, 26 – 28).

HYMNOS AKATHISTOS svakako je jedna od najljepših i najuzvišenijih crkvenih marijanskih pjesama. Himan je pohvala ili hvalospjev presvetoj Bogorodici. On je veličanstvena svečana pjesma Veličanstvenoj. On je marijanska pjesma koju pjeva Crkva svih vremena i svih prostora. On je vrhunsko djelo književnog i bogoslovnog rada i vrhunski izričaj molitvenog i hvalbenog doživljavanja i iskustva štovanja Marije kao Djevice i Bogorodice.

Hvalospjev je iznikao iz srca molitvom raspjevane Crkve te stoga i nema svojeg pravog imena. Grčka predaja zapisala mu je znakovit naslov: »HYMNOS AKATHISTOS«, a to znači pjesma koja se pjeva ne sjedeći, nego stojeći. Staroslavenske crkvene knjige nazivaju ovaj hvalospjev »Akatist ili nesjedalnoje pjenije Bogorodici«. Hvalospjev ima prije svega pohvalno značenje, ali mu ne manjka ozračje naviještanja tajne spasenja i otkupljenja čovječanstva. Zato se i pjeva ili čita stojeći – kao za vrijeme čitanje Evanđelja.

1. USTANOVA AKATISTA

Povijesni okvir u kojem se pojavljuje akatist obavijen je tamom. Kao što se ne zna tko mu je autor, tako se ne zna točno ni godina ni mjesto nastajanja. Kada se dakle pojavio ovaj spjev? Davno! Svakako negdje pri koncu petog stoljeća! Prošlost mu se izgubila u predaji, a početak mu se povezuje uz 626. godinu – čudesno oslobođenje Carigrada. To je vrijeme kad je Bizantsko Carstvo oslabljeno nutarnjim trzavicama i nasrtajima vanjskih neprijatelja. Na Istoku je perzijski kralj Kozroe pokrenuo veliku vojsku s kojom se uputio prema Carigradu. Sa zapadne strane granicu carstva stalno su uznemirivali Avari koji su naseljavali balkanske zemlje. Car Heraklije (610. – 641.) nalazio se izvan prijestolnice – Carigrada. U gradu je ostao malen broj vojnika. Među stanovništvom se širio velik nemir i strah. Tada je carigradski patrijarh Sergije I. (610. – 639.) govorima, molitvama i ophodima podigao duh vojnicima i stanovništvu, što je dovelo do pobjede. Ta pobjeda nad Perzijancima pripisuje se prečistoj Djevici Mariji. Zašto? Prije početka obrane grada patrijarh je uzeo Marijinu ikonu zvanu Hodigitria – Putevoditeljica i moći od haljine Djevice Marije koje se časte u Carigradu i odredio je da ih nose u ophodu po gradskim ulicama. Kad je stigao do gradske četvrti Blacherne, tada je u more umočio Marijinu haljinu. U taj čas more se uzburkalo i potopilo perzijsko brodovlje.

Vidjevši što se dogodilo, narod je pobjedu nad neprijateljem pripisao presvetoj Bogorodici. U znak zahvalnosti ljudi su se okupili sljedeće noći u Marijinom svetištu Blacherne gdje su stojeći pjevali zahvalnu pjesmu Bogorodici, koju je predvodio sam patrijarh. O tome i govori prvi kondak akatista:

»Tebi, Vojvotkinjo, koja si se borila za nas, pripisujemo pobjedu!
Mi pak, sluge tvoji, oslobođeni od opasnosti izričemo ti ove pjesme u zahvalu, Bogorodice!
A jer si nepobjedive moći, izbavi nas od svih nevolja da ti pjevamo: Raduj se, Zaručnice djevičanska!«

Kasnije su ovom čudesnom oslobođenju Carigrada koje se zbilo po Marijinom zagovoru pripisane još dvije pobjede: Muslimanski Arapi napadali su Carigrad i pokušavali ga osvojiti. Protiv njih su izvojevane dvije pobjede i to prva godine 667. za vrijeme cara Konstantina II. Pogonata (641. – 668.) i druga godine 717. za vrijeme cara Lava Izaurijskog (716. – 750.).

Povijesno gledajući, počeci ovog hvalospjeva pojavljuju se upravo u vrijeme dolaska Hrvata u svoju sadašnju domovinu. Oni su došli, po zapisima cara Konstantina Porfirogeneta (913. – 959.), iz svoje stare postojbine sa sjevera na jug na poziv cara Heraklija. On ih je bio pozvao u pomoć protiv Avara koji su stalno napadali na Carigrad. Tako su naši preci barem na posredan način sudjelovali u spašavanju Carigrada onih davnih dana oko 626. godine.

Šteta što ovaj hvalospjev nismo do sada iskoristili u slavljenju trinaest stoljeća kršćanstva među Hrvatima. Ako to nismo učinili u Solinu 1976. ili u Ninu 1978., možemo to još uvijek u pripremama na nacionalni euharistijski kongres i na samom kongresu 1984. godine na Mariji Bistrici.

Bizantska Crkva slavi spomen na ovu pobjedu u subotu prije pete nedjelje Velikoga posta – svete četrdesetnice. Zašto baš u ovu subotu – odgovor je teško dati! Bizantska predaja iz južne Italije pjeva ovaj akatist u dane prije Blagovijesti (21. ožujka) jer i sama tematika akatista upućuje na blagdan Navještenja Gospodnjeg. Prvi kondak, »Tebi, Vojvotkinjo...«, koji aludira na pobjedu nad Perzijancima ujedno je kondak koji se pjeva i na sam dan Blagovijesti bez akatista.

2. SASTAV AKATISTA

Akatist je vijenac spleten od dvanaest kitica. Svaka se kitica sastoji od grane i cvijeta. Grana – ikos svojim zelenilom predstavlja prečistu i vazda djevicu Mariju koja svojom poniznošću i poslušnošću Božjem glasu postaje službenicom Božjom i majkom utjelovljene Riječi – Bogorodicom. Cvijet – kondak jest utjelovljena Riječ Očeva po Duhu Svetom od vazda djevice Marije – Isus Krist, Sin Božji i otkupitelj čovjeka.

Na početku spjeva stoji prvi kondak koji ne pripada u samo tkanje akatista već mu služi kao glava i uvod u prvi ikos. Gore navedeni prvi kondak »Tebi, Vojvotkinjo...« ima, za razliku od ostalih, isti završni stih kao i ikosi.

Što je to kondak (grčki: KONDAKION)?

To je uvodna kitica jedne pjesme koja određuje temu ostalom njezinom dijelu, a u sebi sažimlje najosnovniju poruku blagdana ili otajstva spasenja. Uvijek završava jednim usklikom koji se ponavlja iza ostalih kitica – ikosa.

Što je to ikos (grčki: OIKOS)?

Znači »kuća«, a ovdje označava podulju pohvalnu pjesmu. Ikos je uvijek povezan s kondakom i njegov završni poklik redovito je isti kao i kod kondaka. Ikos se nikada ne čita zasebno, već uvijek nakon kondaka.
Gledajući na tematsku građu himna akatista, odmah se uočava njegov sastav od dva tijela. Prvi – evanđeoski izvještaj i drugi – osnovni članci vjere koji se odnose na vazda djevicu Mariju Bogorodicu. Svaki se od ta dva dijela može razdijeliti na dvije grupe.

A – Evanđeoski izvještaj
Prvi dio: Blagovijest Utjelovljenja
Ikos 1.: Pozdrav anđela Mariji (Lk 1, 26 – 28. 30 – 33)
Kondak 2.: Marija razmišlja o navještaju (Lk 1, 29)
Ikos 2.: Marija pita anđela o začeću (Lk 1, 34)
Kondak 3.: Začeće od Duha Svetoga (Lk 1, 35)
Ikos 3.: Susret s Elizabetom (Lk 1, 36 – 45)
Kondak 4.: Josipova sumnja (Mt 1, 18 – 24)
Drugi dio: Rođenje Utjelovljenoga
Ikos 4.: Poklonstvo pastira (Lk 2, 8 – 20)
Kondak 5.: Dolazak mudraca (Mt 2, 1 – 9)

Ikos 5.: Poklonstvo mudraca (Mt 2, 9 – 11)
Kondak 6.: Odlazak mudraca (Mt 2, 12)
Ikos 6.: Bijeg u Egipat (Mt 2, 13 – 15)
Kondak 7.: Susret sa Šimunom (Lk 2, 25 – 35)

B – Osnovni članci vjere o Bogorodici

Treći dio: Kristovo Utjelovljenje – novo stvaranje po Mariji
Ikos 7.: Marija – druga Eva
Kondak 8.: Marija – vrata nebeska
Ikos 8.: Marija – Bogorodica
Kondak 9.: Utjelovljenje – radost anđela
Ikos 9.: Rođenje – djevičanski porod
Kondak 10.: Utjelovljena Riječ – naš Spasitelj

Četvrti dio: Bogorodica i otkupljenje kroz Crkvu
Ikos 10.: Marija vazda djevica – uzor djevica
Kondak 11.: Smilovanje – kraljevski dar
Ikos 11.: Marija – svjetlo Crkve
Kondak 12.: Krist naš Osloboditelj
Ikos 12.: Marija – Majka Crkve
Kondak 13.: Zahvalnica – molitva Crkve

Pojedine kitice opijevaju slavu Bogorodici i veličaju otkupiteljsko djelo Isusa Krista sjedinjujući u jedinstveni hvalospjev Sina i Majku. Svaka od njih započinje prikazom jedne činjenice ili događaja koji najviše označava dotično otajstvo. Ikos, kao pohvala Bogorodici, produžuje promatranje otajstava zazivima udvojenih jasnih izričaja, kratkih tvrdnja, prikazom slika uzetih iz Svetoga pisma i sakupljenih iz cvjetnjaka Božjih stvorenja. Svaki ikos kao i prvi kondak završavaju poklikom: Raduj se, Zaručnice djevičanska!
Svemogući Bog, koji iz nemogućega stvara da bude moguće, učinio je to isto i kod utjelovljenja svojega Sina Isusa Krista. Na čudesan je način ukinuo prirodni zakon rađanja i dopustio da začeće Sina od Djevice Marije

bude bez muževljeva sjemena, nego samo osjenjenjem Duha Svetoga. Marija, koja je bila prije toga djevica, ostade djevicom i u porodu i poslije poroda. To čudo kojim počinje novo stvaranje po Mariji – novoj Evi i Majci živih – želi izreći i uvijek ponavljani poklik: Raduj se, Zaručnice djevičanska!
Izvorni grčki tekst kliče: Haire, Nymfe anymfevte!
Staroslavenski prijevod akatista govori: Radujsja, Nevjesno nenevjestnaja!
Haire – Raduj se! To je pozdrav arkanđela Gabriela. Nymfe anymfevte – predstavlja tvrdnju i nijekanje tvrdnje izraženu u suprotnosti. Koliko je god taj način stran ušima ljudi naših dana, možda ipak upravo on na najuzvišeniji način opisuje neizrecivu tajnu Utjelovljenja. Na isti način i sličnim slikama čitav hvalospjev opijeva to veliko ostajstvo utjelovljenja Sina Božjega od Marije Djevice, radi otkupljenja i spasenja čovjeka kroz Crkvu. Nijedan mi redak nije zadao toliko muke s prijevodom kao ovaj. Više sam ga puta mijenjao, počevši od 1976. pa do danas. Uspoređujući razne prijevode, nalazio sam i razne načine prevođenja:

Latinski:	Ave, Sponsa illibata!
Staroslavenski:	Radujsja, Nevjesto nenevjestnaja!
Talijanski:	Ave, Sposa illibata!
	Ave, Vergine e Sposa!
Njemački:	Sei gegrüßt, du jungfräuliche Mutter!
	Gegrüßt du, jungfräuliche Braut!
Ukrajinski:	Radujsja, Nevisto nenevistnaja!
Srpski:	Raduj se, Nevesto nenevesna!
Hrvatski:	Zdravo, Nevjesto djevičanska! (D. Njaradi)
	Zdravo, djevičanska Mladenko! (P. Belić)
	Zdravo, Djevice i Zaručnice! (I. Ćuk)

Ja sam se odlučio odmah za pozdrav »Raduj se!« jer je izvorniji, iako je i naš »Zdravo« dobar i posvećen predajom. Teži je bio izbor između riječi Nevjesta-Ženik, Mladenka-Mladenac i Zaručnica-Zaručnik. Konačno sam

se u duhu najnovijih hrvatskih liturgijskih prijevoda odlučio za riječ Zaručnica i tako sam kao poklik uzeo: »Raduj se, Zaručnice djevičanska!« Kondaci, koji slave Kristovo otkupiteljsko djelo, završavaju usklikom Kristu: »Aleluja!« Ova dva pripjeva »Raduj se!« i »Aleluja!« jesu izraz ushićene duše koja iz najdubljeg kutka svoje nutrine govori, pjeva, a ponajviše kliče Kristu i njegovoj majci Djevici Mariji.

Akatist je pohvalna pjesma Bogorodici, marijanska pjesma koja je posve kristocentrična. Središnja tema jest Utjelovljenje i Učovječenje vječne Riječi Božje. Bog postaje čovjek da bi čovjeka približio Bogu. Bog s neba siđe na zemlju, a čovjek sa zemlje bi uzdignut na nebo. Da bi postao čovjek, Bog se poslužio čovjekom rodivši se od prečiste Djevice Marije. Čovjek, spašen Kristovom otkupiteljskom žrtvom na drvetu križa, vjerom i krštenjem postaje dionik milosti i istine (Iv 1, 14) Riječi Božje – Gospodina našega Isusa Krista, ljubljenim sinom Boga Oca i zajedničarom ljubavi Duha Svetoga. Akatist je hvalospjev Mariji, posrednici našeg spasenja i otkupljenja. Marija je naš putokaz – putokaz prema traženju, nalaženju i promatranju Božjega lica. Ona nas vodi pokazujući sveudilj na svojega Sina – Jedinorođenoga Božjega Sina – po kojemu i s kojim i u kojemu mi, grešni i krhki ljudi, imamo pristup k Bogu Ocu, jer On je odsjev Božjega lica, a sve nas privodi k našemu preobraženju i pobožanstvenjenju po milosnim darovima Duha Svetoga. To naše preobraženje počinje već ovdje na zemlji, ono je ovozemaljsko i vidljivo, ali smjera prema vječnosti i zato nadilazi u svojoj biti, po ljudsku govoreći, čovjekove snage, a ostvaruje se u svakome tko god se preda na potpuno i bezuvjetno služenje Bogu. Marija je to učinila postavši Božja službenica, a za nagradu je bila preobražena i do sada jedina od ljudi, po svojoj smrti, dušom i proslavljenim tijelom uzeta na nebo. U tome nam je ona putokaz i uzor.

Veliko je to otajstvo vjere! Gdje god se čovječanstvo Sina Božjega predstavlja kao izvor našega života, ondje dolazi Marija kao Bogorodica, kao ona koja je dala Bogu tijelo kao djevica i kao majka. Marijino djevičanstvo poslužilo je Gospodinu da bude izabrana posuda preko koje je on došao prebivati među nas, a Marijino plodno majčinstvo darovalo je zalutalima

Spasitelja, uništilo je staro prokletstvo, oslabilo paklene sile, otvorilo rajska vrata i sve ljude i anđele privelo k jednom jedinstvenom hvalospjevu i klanjanju trojedinoga Boga. Marija je bila »ljestve nebeske po kojima siđe Bog«, ali ona je još uvijek i »most koji spaja zemlju s nebom.«

Presveta Djevica Marija prisutna je među nama – hodočasničkoj Crkvi. Ona je bila uvijek prisutna svojim zagovorom, a takva ostaje i dalje. Ona je potpora u vjeri, uspjeh apostolskog propovijedanja i moć svjedočke krvi mučenika, a sve samo zato da bi svi ljudi po svem svijetu propovijedali i svjedočili za Krista kojega je ona rodila. Ona je prisutna u Crkvi od njezinih samih početaka u vazmenom otajstvu i prati nas vjernike u našem hodu prema vječnosti kao svjetlonosni stup koji nam pokazuje put prema Bogu. Ona nas osvježava na putu dajući nam svojega Sina kao vodu života u krštenju, a koji nas krijepi milosnim darovima Duha Svetoga. Ona nam priprema euharistijski stol, gozbu Božje ljubavi prema nama smrtnim pozemljarima, s kojega blagujemo kruh – Tijelo Gospodnje i pijemo iz čaše – Krv Gospodnju za oproštenje naših grijeha i za pomirenje s Bogom, našim nebeskim Ocem, a sve to snagom Duha Svetoga.

U promatranju toga otajstva Marija dolazi k nama, kako pjeva akatist, kao savršena ikona (= slika) Božje ljepote, kao ona koja je već preobražena u Kristu.

Ovdje treba napomenuti i ovo: Ako istočni kršćani bizantske tradicije slave Kristovo utjelovljenje i naše spasenje Bogorodičinim akatistom, ni mi zapadnjaci nismo ostali po strani u tome. Mi se sjećamo utjelovljenja Riječi Božje molitvom krunice, a napose trokratnom molitvom anđeoskog pozdravljeni a svakodnevno na poziv crkvenih zvona. Ova druga molitva uzeta je iz Evanđelja po Luki i Ivanu. Šteta stoje za treći zaziv uzet samo prvi dio. Cijeli redak Iv 1, 14 bio bi potpuniji i bogatije bi izrekao Božju slavu: »I Riječ je tijelom postala i prebivala je među nama. I mi smo promatrali slavu njegovu, slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca – pun milosti i istine.«

3. AUTOR AKATISTA

Ovaj je hvalospjev bez autorskog prava! Tko ga je spjevao? Ne zna se! Tko ga je zapisao? Nepoznato je! Mnogi su ga kroz vjekove pripisivali velikom istočnom pjesniku đakonu Romanu Slatkopojcu (+540) jer je on ispjevao mnoštvo kondaka i ikosa. Najpoznatiji mu je kondak koji se i dan-danas pjeva u božićne dane, a govori upravo o rođenju Utjelovljenoga:

Djevica danas rađa vječitoga
i zemlja Neizmjernomu prinosi spilju.
Anđeli s pastirima slavoslove,
a mudraci zvijezdom predvođeni putuju:
Jer kao nejako dijete
radi nas se rodi
vječiti Bog!

Ali danas je općeprihvaćeno mišljenje da ni đakon Roman ni patrijarsi Sergije i German nisu autori ovoga hvalospjeva. Tko je onda autor? Svakako neki velik pjesnik, dubok poznavalac Božjih tajna i velik molitelj pred Bogom. Samo takav je mogao sažeti veliko molitveno iskustvo Crkve i uskladiti ga s odredbama prvih općih sabora koji govore o vječnoj Riječi – u vremenu utjelovljenom Sinu Božjemu od Djevice Marije. Tvorac je dakle anoniman, a nastanak mu je negdje pri koncu petog stoljeća. Dobro je daje ostao anoniman jer na taj način pripada svima – Crkvi. Takvoga ga čuva Bizantska Crkva od početka šestog stoljeća. Da li je bio preveden na staroslavenski već u doba Ćirila i Metodija – može se nagađati! Na Zapadu je poznat prijevod akatista na latinski jezik od jedanaestog stoljeća. Daje bio poznat u starini i na hrvatskom tlu, možda je dokaz i poznata šibenska molitva. K tome još dodajmo da ni zazivi poduljih dominikanskih Marijinih litanija nisu daleki od zaziva u akatistu.

4. AKATIST GOSPODINU NAŠEMU ISUSU KRISTU

Uz akatist navještenju presvetoj Bogorodici, stoje akatist u pravom smislu riječi, postoji još pedesetak drugih posvećenih Gospodnjim otajstvima ili pojedinim svecima. Uz Bogorodičin akatist jedino je još »Akatist preslatkomu Gospodu našemu Isusu Kristu« našao svoje mjesto u službenim liturgijskim izdanjima, i to samo u slavenskima. Njegovi začeci, isto kao i nastanak Bogorodičinog akatista, gube se u anonimnosti Božjih pobožnika kroz povijest Crkve.
Po svojem sadržaju Kristov akatist svakako je nadahnut u prakticiranju i sveudiljnom ponavljanju Isusove molitve:
»Gospode Isuse Kriste, Sine Božji, smiluj se meni grešnomu!« Akatist je pohvala presvetomu Isusovom imenu, koja slavi ime Bogočovjeka Isusa onako kako su ga doživljavali duhovni oci prvih stoljeća kršćanstva. O tome možemo čitati u knjizi otačkih izreka pod imenom »Filokalia« ili »Dobrotoljublje«. Po svojem sadržaju Kristov akatist raspjevanim zazivima slavi Kristovo čovjekoljublje i njegovo otkupiteljsko djelo. Glavna je tema sadržana u prvom kondaku, a on je kod naših grkokatolika ujedno i pjesma dana na blagdan Srca Isusova ili Krista Čovjekoljupca. On glasi:

»Tebi, Vojvodo, koji si se borio za nas,
i Gospode, pobjednice nad paklom
koji si me spasio od vječne smrti,
prinosim zahvalnu pjesmu ja,
tvoje stvorenje i sluga.
A jer si neizrecivo milosrdan
izbavi od svakojakih nevolja mene koji ti vapijem:
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!«

U izmjenjivanju zaziva milosrđu Sina Božjega »Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!« i poklika »Aleluja!« akatist slavi Kristovo otkupiteljsko djelo na sljedeći način:

Prvi dio: Isus Krist – Objavitelj Boga
Ikos 1.: Pohvala Isusu
Ozdravljenje gluhonijemoga (Mk 7, 31 – 37)
Kondak 2.: Božje smilovanje
Uskrišenje sina majke udovice (Lk 7, 11 – 17)
Ikos 2.: Povezanost između Oca i Sina
Filipovo neznanje (Iv 14, 8 – 14)
Kondak 3.: Duh Sveti – dar jakosti
Silazak Duha Svetoga (Dj 2, 1 – 4)
Ikos 3.: Susret Isusa sa svijetom
Poziv carinika i grešnika (Mt 9, 9 – 13)
Kondak 4.: Petrova sumnja
Petar s dvojbom u duši tone (Mt 14, 22 – 33)

Drugi dio: Isus Krist – Spasitelj svijeta
Ikos 4.: Isus – naše svjetlo
Ozdravljenje slijepca od rođenja (Iv 9, 1 – 41)
Kondak 5.: Otkupljenje od istočnog grijeha
U Isusu je otkupljena Adamova neposlušnost (Kol 1, 12 – 20)
Ikos 5.: Isus obećani Mesija – poklonstvo djece
Mesijanski ulazak u Jeruzalem (Mk 11, 1 – 11)
Kondak 6.: Božji naum spasenja
Krist – ispunjenje proroka (Ef 1, 3 – 10)
Ikos 6.: Isus – sveopći spasitelj
Sveopće poslanje (Mt 28, 16 – 20)
Kondak 7.: Isus – Jaganjac Božji
Žrtveni jaganjac (Otk 5, 11 – 14)

Treći dio: Isus Krist – Otkupitelj čovjeka
Ikos 7.: Utjelovljenje radi otkupljenja
Ukazanje uskrsnuloga (Iv 20, 19 – 23)

Kondak 8.: Božje učovječenje – čovjekovo pobožanstvenje
Božje posinstvo (Gal 3, 27; 4, 4 – 7)
Ikos 8.: Vazmeno otajstvo – izvor života
Ljubav Božja – veza jedinstva kršćana (Rim 8, 33 – 39)
Kondak 9.: Ime Isusovo – radost anđela i ljudi
Anđeoski slavospjev (Otk 4, 8)
Ikos 9.: Bogočovjek – veliko otajstvo vjere
Jedinstvo Boga i čovjeka (Fil 2, 6 – 11)
Kondak 10.: Uzvišenost Isusova imena
Jedinstvenost spasenja (Dj 4, 8 – 12)

Četvrti dio: Isus Krist – Čovjekoljubac
Ikos 10.: Isus Krist, liječnik tijela i duše
Ozdravljenje desetorice gubavaca (Lk 17, 11 – 19)
Kod škrtog Zakeja (Lk 19, 1 – 10)
Kondak 11.: Krist čovjekoljubac
Vjera žene Kanaanke (Mt 15, 21 – 28)
Ikos 11.: Isus, svjetlo na prosvjetljenje naroda
Obraćenje svetoga Pavla (Dj 9, 1 – 18)
Kondak 12.: Krist, naš osloboditelj
Petrova zataja (Iv 18, 15 – 18. 25 – 27)
Isusovo povjerenje u Petra (Iv 21, 1 – 19)
Ikos 12.: Naša vjera i nevjera
Nevjerni Toma (Iv 20, 24 – 29)
Kondak 13.: Molitva Božjem čovjekoljublju
Udovičin dar (Mk 12, 41 – 44)

Zazivi upućeni Isusu Kristu odražavaju iskrenu pobožnost i vjeru jednostavnoga puka, ali zato nisu lišeni dubokih teoloških misli. Čitajući ili pjevajući ovaj akatist Isusu Kristu, molimo njega, glavu otajstvenoga tijela – Crkve, da mognemo ostvariti njegovu želju »da svi budu jedno« (Iv 17, 21)

5. KAKO I KADA PJEVATI

Himan akatist sastoji se od trinaest kondaka i dvanaest ikosa.
Prvi kondak »Tebi, Vojvotkinjo...« i »Tebi, Vojvodo...« pjeva se ili čita uvijek na početku i na završetku akatista.

- Preporučuje se da se pjevanje ili čitanje akatista uklopi s moljenjem psalama i ostalih molitava.
- Akatist se može zgodno uklopiti u pjevanje večernje između kratkog čitanja i Marijinog hvalospjeva.
- Akatist se može pjevati cio odjednom ili raspoređen na dva ili četiri dijela. Nije isključeno pjevanje ili recitiranje pojedinih dijelova po osobnom izboru. Prikladno je kao završetak uzeti posljednju kiticu i zaključnu molitvu ili samo ponoviti prvi ikos i prvi kondak.
- Za ovo izdanje uglazbljeni su odgovarajući tekstovi po napjevima naših grkokatolika Žumberčana. Na ovom mjestu iskreno zahvaljujem o. Marijanu Steineru D. I. na njegovoj nesebičnoj pomoći pri uglazbljivanju pojedinih tekstova.
- Pripjevi: »Raduj se, Zaručnice djevičanska!« i »Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!« te »Aleluja« doneseni su po žumberačkom napjevu (napjev broj 1.), ali radi raznolikosti tu je još napjev iz Srijemskih Karlovaca (broj 2.), iz Rusije (broj 3.) i moderni talijanski napjev (broj 4.). Konačno, zazivi prvog ikosa Bogorodičnog akatista stavljeni su pod note po ruskom napjevu. Po tom napjevu mogu se pjevati i ostali zazivi. Tekst kondaka i ikosa bez pripjeva pjevaju se skandirajući.
- Ako se akatist čita, onda se preporučuje da se pjevaju barem zazivi: »Raduj se, Zaručnice djevičanska!«, »Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!« i »Aleluja!«.

Toliko o načinu pjevanja!

Kada treba pjevati ili čitati akatist?
U svakoj prilici, a pogotovo u neprilici! Došašće, božićno vrijeme, Blagovijest, svibanjske i listopadske pobožnosti, kao i ostali Gospodnji i Marijini

blagdani pogodno je vrijeme jer svojim sadržajem akatist može obogatiti blagdansko raspoloženje.
Akatist je pogodan za pjevanje i za vrijeme večernjih procesija sa svijećama u Marijinim prošteništima kao bdjenje uoči proštenja ili pak na sam dan hodočašćenja.
Istočni kršćani čitaju akatist kao svoju jutarnju ili večernju molitvu.
Bogorodičin hvalospjev »odzvanjao je u onoj davnoj noći, na čarobnoj obali zelenog Bospora. Slušala su ga dva kontinenta koja se tu sastaju, odavno mostom povezana, ali ljubavlju ne zagrljena. Ne bi li ga bilo korisno opet početi pjevati, u ovoj našoj noći svijeta? Ovo je himna zajedničke duše kršćanstva, upravljena Onoj koja je u Fatimi rekla da samo Ona može donijeti mir svijetu. Bilo bi ga divno uvesti u zajedničke pobožnosti. Stilizacija pruža i prikladne mogućnosti za meditaciju, glazbu, recitaciju, pjevanje. A teološki je izvanredno utemeljen. U produženoj godini slavlja našega kršćanstva, uz 60. obljetnicu zabrinute Marijine poruke svijetu??« (Yves Ivonides, *Zvona*, 1977.). Neka ovaj prijevod i ovo izdanje Bogorodičinog i Kristovog akatista bude dar hrvatskomu narodu prigodom završnih slavlja tisućutristote obljetnice našega ucjepljenja kao krštene mladice na trsu – Crkvi kojoj je glava Isus Krist – Bogočovjek i Otkupitelj čovjeka (Usp. Iv 15, 5) u ovoj svetoj godini otkupljenja.
I dok se spremamo na završno marijansko-euharistijsko slavlje na Mariji Bistrici 1984. godine, sjetimo se da Bogorodičin hvalospjev govori o utjelovljenju vječne Riječi Božje u vijeku, koje se dogodilo po Mariji. Marija je postala majkom Riječi Božje – Bogočovjeka. Marija je postala i majkom Crkve, a Crkva se ostvaruje u slavljenju euharistijske žrtve kao spomen-čina našega otkupljenja. Blagovanjem euharistijskih darova u pričesti, Crkva postaje zajednica živih i posvećenih vjernika u zajedništvu s Marijom i nebeskom Crkvom i kao takva daje dostojnu hvalu Trojedinome Bogu: Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Amen.

Zlatar, na svetkovinu Velike Gospe 1983. godine.
Zvonimir Kurečić

Hymnos akathistos
ili
Hvalospjev Presvetoj Bogorodici

Kondak 1.

Zahvalna pjesma Bogorodici

Tebi, Vojvotkinjo, koja si se borila za nas, pripisujemo pobjedu!
Mi pak, sluge tvoji, oslobođeni od opasnosti izričemo ti ove pjesme u zahvalu, Bogorodice!
A jer si nepobjedive moći, izbavi nas od svih nevolja da ti pjevamo:
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

Prvi dio

BLAGOVIJEST UTJELOVLJENJA

Ikos 1.

Anđelov pozdrav Mariji (Lk 1, 26 – 28; 30 – 33)

Anđeo prvak bi poslan s neba da reče Bogorodici: »Raduj se!«
I promatrajući tebe kako se utjelovljuješ na njegov netjelesan pozdrav, Gospode, stade u zanosu, kličući joj ovako:
Raduj se, jer po tebi nas radost obasjava;
Raduj se, jer po tebi iščezava prokletstvo.
Raduj se, uzdignuće palog Adama;
Raduj se, izbavljenje od suza Evinih.

Raduj se, visino nedostupna čovjekovu umu;
Raduj se, dubino nedokučiva i anđeoskim očima.
Raduj se, jer si odvijeka prijestolje Kralja mironosca;
Raduj se, jer nosiš onoga koji sve uzdržava.
Raduj se, zvijezdo, koja Sunce objavljuje;
Raduj se, krilo božanskoga utjelovljenja.
Raduj se, jer se po tebi obnavlja stvorenje;
Raduj se, jer po tebi Stvoritelj postaje dijete.
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

Kondak 2.

Marija razmišlja o navještaju (Lk 1, 29)

Sveta, svjesna svoje djevičanske čistoće,
odvažno govori Gabrielu:
Tvoj neobični pozdrav meni se neshvatljivim čini
jer predskazuješ porod iz krila djevice, kličući:
Aleluja!

Ikos 2.

Marija pita anđela o začeću (Lk 1, 34)

Djevica, hoteći shvatiti neshvatljivu tajnu,
uskliknu Božjem poslaniku:
»Može li djevičansko krilo dati na svijet dijete? Reci mi!«
A on joj reče, pun poštovanja, kličući ovako:
Raduj se, jer je tebi povjeren tajanstveni savjetnik;
Raduj se, vidljivi dokaze nedostupnih tajna.
Raduj se, početnice Kristovih čudesa;
Raduj se, temelju svih njegovih nauka.

Raduj se, ljestve nebeske, po kojima siđe Bog;
Raduj se, mostu koji spaja zemlju s nebom.
Raduj se, čudo nečuveno svih anđela;
Raduj se, mnogooplakivana rano vragovima.
Raduj se, jer si neizrecivo rodila Svjetlo;
Raduj se, jer nikome nisi izdala tajnu.
Raduj se, jer nadilaziš mudrost mudraca;
Raduj se, jer prosvjetljuješ srca vjernika.
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

Kondak 3.

Začeće od Duha Svetoga (Lk 1, 35)

Sila Svevišnjega tada je osjeni
i zače nezaručena Djevica.
Njezino krilo pokaza se plodonosno
kao rodno polje svima koji žele žeti spasenje,
ovako pjevajući:
Aleluja!

Ikos 3.

Susret s Elizabetom (Lk 1, 36 – 45)

Primivši Boga u krilo, Djevica pohiti k Elizabeti.
A dijete njezino, čuvši pozdrav Marijin,
uzradova se i poigravajući od radosti,
kao pjesmama klicaše Bogorodici:
Raduj se, lozo neusahljive mladice;
Raduj se, grano besmrtnog ploda.
Raduj se, jer hraniš Onoga koji nas iz čovjekoljublja hrani;

Raduj se, jer si rodila Izvor našega života.
Raduj se, njivo koja obiluješ milosrđem;
Raduj se, stole koji obiluješ pomirenjem.
Raduj se, jer po tebi cvjeta raj naslada;
Raduj se, jer pripravljaš sigurno utočište.
Raduj se, tamjane Bogu ugodnih molitava;
Raduj se, oproštenje cijeloga svijeta.
Raduj se, Božja naklonosti prema smrtnicima;
Raduj se, jer si zagovornica smrtnika kod Boga
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

Kondak 4.

Josipova sumnja (Mt 1, 18 – 24)

Uzbuđena srca
i s dvojbom u duši
kolebao se čedni Josip.
Znajući te kao neudatu,
posumnjao je u brakolomstvo,
o Prečista!
Ali kad je saznao
da je tvoje začeće od Duha Svetoga, reče:
Aleluja!

Drugi dio

ROĐENJE UTJELOVLJENOGA

Ikos 4.

Poklonstvo pastira (Lk 2, 8 – 10)

Pastiri su začuli anđele
kako pjesmom slave
Kristov dolazak u tijelu.
Pohitješe k njemu kao k Pastiru,
vidješe ga kao Jaganjca neporočna
kako se hrani na grudima Djevice kojoj pjevajući rekoše:
Raduj se, Majko Jaganjca i Pastira;
Raduj se, obore duhovnih ovaca.
Raduj se, obrano od nevidljivih neprijatelja;
Raduj se, jer otvaraš rajska vrata.
Raduj se, jer se zbog tebe nebesa raduju zajedno sa zemljom;
Raduj se, jer tebi zemlja kliče zajedno s nebom.
Raduj se, neušutljiva usta apostola;
Raduj se, nepobjediva odvažnosti mučenika.
Raduj se, čvrsto uporište vjere;
Raduj se, blistavi znaku milosti.
Raduj se, jer je po tebi oplijenjen pakao;
Raduj se, jer smo po tebi obučeni u slavu.
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

Kondak 5.

Dolazak mudraca (Mt 2, 1 – 9)

Ugledavši zvijezdu
koja vodi k Bogu,
mudraci su slijedili njezino svjetlo.
Držeći se nje kao svjetionika,
tražili su po njoj moćnoga Kralja, Gospoda.
Stigavši do Nedostiživoga,
uzradovaše se kličući:
Aleluja!

Ikos 5.

Poklonstvo mudraca (Mt 2, 9 – 11)

Kaldejski zvjezdoznanci
vidješe na rukama Djevice onoga
koji je svojom rukom stvorio ljude.
I prepoznaše u njemu Vladara iako uze lik sluge,
pohitješe s darovima da mu se poklone i da kliču Blagoslovljenoj:
Raduj se, Majko Zvijezde koja nikad ne zalazi;
Raduj se, zoro otajstvenoga dana.
Raduj se, jer si ugasila kovačnicu prijevare;
Raduj se, jer prosvjetljuješ propovjednike Trojstva.
Raduj se, jer si srušila s vlasti okrutnog silnika;
Raduj se, jer si pokazala Krista kao Gospoda Čovjekoljupca.
Raduj se, jer nas oslobađaš od neznabožačkog služenja;
Raduj se, jer nas oslobađaš od blatnih djela.
Raduj se, jer si dokrajčila štovanje ognja;
Raduj se, jer nas oslobađaš od plamena strasti.

Raduj se, voditeljice vjernih k mudrosti;
Raduj se, veselje sviju pokoljenja.
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

Kondak 6.

Odlazak mudraca (Mt 2, 12)

Na svojem povratku u Babilon
postadoše mudraci bogonosni propovjednici.
Ispunivši tvoje proroštvo,
navješćivali su da si ti Pomazanik svima,
a ostaviše Heroda, bezumnika,
koji ne zna pjevati:
Aleluja!

Ikos 6.

Bijeg u Egipat (Mt 2, 13 – 15)

Kad si rasvijetlio Egipat svjetlom istine,
raspršio si tmine zabluda.
Jer krivi bogovi njegovi, Spasitelju,
ne mogavši podnijeti tvoju silu, padoše.
A ljudi, oslobođeni krivoboštva, klicahu Bogorodici:
Raduj se, obnovo ljudskog dostojanstva;
Raduj se, zatornice paklenskih sila.
Raduj se, jer si uništila prijevaru zablude;
Raduj se, jer si raskrinkala krivobožačku lukavost.
Raduj se, more koje si potopilo velikog faraona;
Raduj se, pećino što si napojila one koji žeđaju za životom.
Raduj se, ognjeni stupe što vodiš one koji su u tami;

Raduj se, zaštitnice svijeta šira od oblaka.
Raduj se, hrano koja nadomještaš manu;
Raduj se, službenice svetih naslada.
Raduj se, zemljo obećanja;
Raduj se, jer iz tebe teče med i mlijeko.
Raduj se, zaručnice djevičanska!

Kondak 7.

Susret sa Šimunom (Lk 2, 25 – 35)

Kad je starac Šimun
imao prijeći u vječnost
iz ovoga varavog svijeta,
bio si mu pružen kao dijete,
ali on u Tebi prepozna Boga savršenoga.
Zato, ushićen, divio se
tvojoj neiskazanoj mudrosti, kličući:
Aleluja!

Treći dio

KRISTOVO UTJELOVLJENJE – NOVO STVARANJE PO MARIJI

Ikos 7.

Marija – druga Eva

Novo stvorenje
pokaza nam Stvoritelj
došavši među nas, svoja stvorenja.
Izrastao je iz Djevičinog krila
koje je, kao što je uvijek bilo, sačuvao čisto.
A mi, gledajući čudo, zapjevajmo Prečistoj:
Raduj se, cvijete nepokvarljivosti;
Raduj se, vijence uzdržljivosti.
Raduj se, jer u tebi sjaji praslika našega uskrsnuća;
Raduj se, javljateljice anđeoskog života.
Raduj se, stablo plodonosno koje hrani vjernike;
Raduj se, drvo sjenovito pod koje se mnogi sklanjaju.
Raduj se, jer si u krilu nosila Putokaz zalutalima;
Raduj se, jer si rodila Osloboditelja zarobljenih.
Raduj se, zagovornice kod pravednoga Suca;
Raduj se, oproštenje za mnoge grešnike.
Raduj se, nepostidna odjećo golima;
Raduj se, ljubavi koja nadilaziš svaku želju.
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

Kondak 8.

Marija – vrata nebeska

Promatrajući nečuveno rođenje,
udaljimo se od svijeta
te uzdignimo duh svoj prema nebu,
jer se zato pojavio na zemlji
u ljudskoj krhkosti
Svevišnji koji prema vrhuncima svetosti
vodi one koji mu pjevaju:
Aleluja!

Ikos 8.

Marija – Bogorodica

On, neopisiva Božja Riječ,
bio je sav među pozemljarima,
ali se ne odvoji od nebesnika.
Jer ne bijaše promjena mjesta
silazak Boga u stanje čovjeka
i rođenje od Djevice koja primi Boga i sluša ovo:
Raduj se, prebivalište neizmjernoga Boga;
Raduj se, dveri svete tajne.
Raduj se, istino neshvatljiva nevjernima;
Raduj se, istinita diko vjernika.
Raduj se, presveta kola onoga koji je nad kerubinima;
Raduj se, preslavno sjedište onoga koji je nad serafinima.
Raduj se, jer si ujedinila suprotne veličine;
Raduj se, jer si sjedinila djevičanstvo i majčinstvo.
Raduj se, jer je po tebi oproštena naša krivnja;

Raduj se, jer se po tebi otvorio raj.
Raduj se, ključu Kristova kraljevstva;
Raduj se, nado vječnih dobara.
Raduj se, zaručnice djevičanska!

Kondak 9.

Utjelovljenje – radost anđela

Zadivljeni stoje anđeli
pred uzvišenim događajem
tvojega božanskog utjelovljenja.
Jer nedostupnoga Boga
gledahu kao svima dostupnoga čovjeka
koji prebiva među nama i od sviju sluša:
Aleluja!

Ikos 9.

Rođenje – djevičanski porod

Mnogorječiti govornici
poput nijemih riba
stoje pred tobom, Bogorodice,
jer ne mogu objasniti
kako si mogla roditi i ostati djevica.
A mi, diveći se otajstvu, s vjerom kličemo:
Raduj se, posudo Božje mudrosti;
Raduj se, riznico njegove providnosti.
Raduj se, jer pokazuješ mudrace nemudrima;
Raduj se, jer nameće šutnju rječitim govornicima.
Raduj se, jer po tebi zatupiše učeni raspravljači;

Raduj se, jer po tebi nestaju pjesnici bajka.
Raduj se, koja rasplićeš neznabožačke spletke atenskih filozofa;
Raduj se, koja puniš mreže ribara.
Raduj se, jer nas izvlačiš iz dubine neznanja;
Raduj se, jer mnoge privodiš k pravoj spoznaji.
Raduj se, lađo svima koji se žele spasiti;
Raduj se, luko onima koji plove u ovom životu.
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

Kondak 10.

Utjelovljena Riječ – naš Spasitelj

Da bi spasio svijet,
Stvoritelj svega stvorenoga
dragovoljno siđe na zemlju.
On koji je kao Bog, naš Pastir,
među nama se objavio kao Jaganjac.
Kao čovjek privlačio je k sebi ljude
a kao Bog od sviju nas sluša:
Aleluja!

Četvrti dio

BOGORODICA I OTKUPLJENJE KROZ CRKVU

Ikos 10.

Marija vazda djevica – uzor djevicâ

Ti si zaštita djevicama,
o djevičanska Bogorodice,
i svima onima koji se tebi utječu.
Jer takvom te je učinio
Stvoritelj neba i zemlje, o Prečista,
nastanivši se u krilu tvojem i naučivši sve da ti kliču:
Raduj se, stupe djevičanstva;
Raduj se, dveri spasenja.
Raduj se, utemeljiteljice novoga stvaranja;
Raduj se, darovateljice božanske dobrote.
Raduj se, jer si preporodila one koji su u grijehu začeti;
Raduj se, jer si urazumila one koji su lišeni razuma.
Raduj se, jer si uništila onoga koji uništava dušu;
Raduj se, jer si rodila sijača čistoće.
Raduj se, odajo djevičanskih zaruka;
Raduj se, jer sjedinjuješ s Gospodom vjernike.
Raduj se, divna odgojiteljice djevica;
Raduj se, jer uresuješ poput zaručnice duše posvećene.
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

Kondak 11.

Smilovanje – kraljevski dar

Svaki hvalospjev,
koliko god se on nastojao i razviti,
prestaje pred neizmjernim mnoštvom smilovanja tvojih.
Jer kad bismo ti i prinijeli hvalospjeve
koliko ima zrnaca pijeska, Kralju sveti,
ništa dostojno ne bismo učinili
prema onome što si ti darovao nama koji ti kličemo:
Aleluja!

Ikos 11.

Marija – svjetlo Crkve

Kao svjetlonosnu svijeću
koja prosvjetljuje one koji leže u tami,
promatramo Djevicu svetu.
Jer zapalivši božansko Svjetlo,
ona privodi sve k spoznaji Boga,
prosvjetljujući um jasnoćom,
a ovim glasom ona je slavljena:
Raduj se, zrako duhovnoga Sunca;
Raduj se, sjaju nezalazećeg Svjetla.
Raduj se, bljesku koji obasjavaš duše;
Raduj se, grome koji zastrašuješ neprijatelje.
Raduj se, jer nas prosvjetljuješ nebeskim svjetlom;
Raduj se, nepresahli izvore neizmjernih voda.
Raduj se, jer predstavljaš sliku kupelji u ribnjaku Siloe;
Raduj se, jer brišeš mrlje grijeha.

Raduj se, kupelji koja čistiš savjest;
Raduj se, čašo iz koje se prelijeva radost.
Raduj se, mirisu Kristovog miomirisa;
Raduj se, živote tajanstvene gozbe.
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

Kondak 12.

Krist – naš Osloboditelj

Hoteći oprostiti stare dugove,
Osloboditelj svih ljudi
osobno siđe među nas
koji se udaljismo od njegove milosti.
I razderavši zadužnicu,
od sviju čuje ovo:
Aleluja!

Ikos 12.

Marija – Majka Crkve

Pjevajući Sinu tvojemu,
sav te svijet slavi kao živi hram, Bogorodice.
Jer, nastanivši se u tvome krilu Onaj
koji cijeli svijet drži u svojoj ruci, Gospod,
On te je posvetio, proslavio
i naučio sve da ti kliču:
Raduj se, prebivalište Božje Riječi;
Raduj se, jer si veća od Svetišta nad Svetištima.
Raduj se, škrinjo Duhom pozlaćena;
Raduj se, neiscrpiva riznico života.

Raduj se, dragocjena kruno vjernih vladara;
Raduj se, časni ponose bogobojaznih svećenika.
Raduj se, nepokolebljiva utvrdo Crkve;
Raduj se, nerazrušivi bedeme carstva.
Raduj se, po kojoj se razvijaju zastave pobjede;
Raduj se, po kojoj se neprijatelji pobjeđuju.
Raduj se, ozdravljenje mojega tijela;
Raduj se, spasenje moje duše.
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

Kondak 13.

Zahvalnica – molitva Crkve

O preslavna Majko,
roditeljko Najsvetijega
među svetima, presvete Riječi.
Primi ovaj sadašnji hvalbeni prinos!
Očuvaj od svake nesreće sve
i oslobodi od budućih muka
nas koji ti pjevamo:
Aleluja!

Kondak 13 govori tri puta, a zatim ponovi prvi ikos ili pak samo kondak 1., kako slijedi:

Kondak 1.

Zahvalna pjesma Bogorodici

Tebi, Vojvotkinjo, koja si se borila za nas,
pripisujemo pobjedu!
Mi pak, sluge tvoji, oslobođeni od opasnosti
izričemo ti ove pjesme u zahvalu, Bogorodice!

A jer si nepobjedive moći
izbavi nas od svih nevolja, da ti pjevamo:
Raduj se, Zaručnice djevičanska!

MOLITVA PRESVETOJ BOGORODICI

Predobra prečista gospođo Vladarice (Kraljice) Bogoroditeljko,
primi ove časne darove koji se jedino tebi priliče
od nas, nedostojnih slugu tvojih.
Ti, najjača među svim pokoljenjima,
pokazala si se uzvišenijom od svih nebesnika i zemnika.
Budući da je preko tebe Gospod silâ došao među nas,
po tebi smo upoznali Sina Božjega
i po tebi nam je dano biti pričesnicima
njegova svetoga Tijela i njegove prečiste Krvi.
Zbog toga si blažena iz pokoljenja u pokoljenje,
Bogom si blažena
jer si sjajnija od kerubina i časnija od serafina.
I sada, preslavna presveta Bogorodice,
ne prestaj se moliti za nas nedostojne sluge tvoje:
izbavi nas od svakojakih zlih pomisli
i od svih nevolja,
sačuvaj nas bezbrižne od svih štetnih vražjih nasrtaja.
Zaštiti nas svojim molitvama
da ne budemo osuđeni na koncu našega života,
već da, spašeni po tvojem zagovoru i pomoći,
uzmognemo davati slavu, hvalu, zahvaljivanje i klanjanje
za sve, u Trojstvu jedinomu Bogu i Stvoritelju svega,
sada i vazda i u vijeke vjekova.
Amen.

Akatist Gospodu našem Isusu Kristu

Kondak 1.

Zahvalna pjesma Čovjekoljupcu

Tebi, Vojvodo, koji si se borio za nas, i Gospode,
pobjednice nad paklom
koji si me spasio od vječne smrti,
prinosim zahvalnu pjesmu
ja, tvoje stvorenje i sluga.
A jer si neizrecivo milosrdan,
izbavi od svakojakih nevolja mene koji ti vapijem:
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Prvi dio

ISUS KRIST – OBJAVITELJ BOGA

Ikos 1.

Pohvala Isusu

Stvoritelju anđela i Gospode nebeskih sila,
otvori moj zbunjeni razum i jezik
na pohvalu prečistoga imena tvojega
kao što si nekoć gluhomu i nijemomu
otvorio sluh i jezik,
i koji ti govoraše kličući ovako:
Isuse prečudesni, divoto anđela;
Isuse svemoćni, izbavljenje praroditelja.

Isuse preslatki, pohvalo patrijarha;
Isuse preslavni, snago kraljeva.
Isuse preljubazni, ispunjenje proroka;
Isuse predivni, jakosti mučenika.
Isuse pretihi, radosti pustinjaka;
Isuse premilostivi, naslado svećenika.
Isuse premilosrdni, postojanosti isposnika;
Isuse preslatki, veselje časnih otaca.
Isuse prečasni, čistoćo onih koji žive u djevičanstvu;
Isuse vječni, spasenje grešnika.
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 2.

Božje smilovanje

Videći udovicu kako gorko plače, Gospode,
ti si se tada smilovao i uskrisio si njezinog sina
kojega su nosili na ukop.
Tako se i meni smiluj, Čovjekoljupče,
i uskrisi grijesima satrvenu dušu moju koja kliče:
Aleluja!

Ikos 2.

Povezanost između Oca i Sina

Filip, hoteći shvatiti neshvatljivu tajnu, reče:
»Gospode, pokaži nam Oca!«
A ti njemu: »Toliko si vremena sa mnom!
Zar nisi spoznao da je Otac u meni i ja u Ocu?«
Stoga, Neistraživi, sa strahom ti kličem:
Isuse, Bože vječni;

Isuse, Kralju svemoćni.
Isuse, Vladaru strpljivi;
Isuse, Spasitelju premilostivi.
Isuse, čuvaru moj predobri;
Isuse, očisti grijehe moje;
Isuse, oduzmi bezakonja moja;
Isuse, otpusti nepravde moje.
Isuse, nado moja ne ostavi me;
Isuse, pomoćnice moj, ne odbaci me.
Isuse, Stvoritelju moj, ne zaboravi me;
Isuse, Pastiru moj, ne izgubi me.
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 3.

Duh Sveti: dar jakosti

Silom s visine, Isuse,
zaodjenuo si apostole
dok su sjedili u Jeruzalemu.
Obuci i mene, ogoljenog od svakog dobrog djela,
toplinom Duha Svetoga tvojega,
i daj da ti uzmognem s ljubavlju pjevati:
Aleluja!

Ikos 3.

Susret Isusa sa svijetom

Imajući bogatstvo milosrđa,
carinike i grešnike i nevjernike,
Isuse, k sebi si pozvao.

Ne prezri sada ni mene koji sam njima sličan,
već kao skupocjenu pomast primi ovu pjesmu:
Isuse, silo nepobjediva;
Isuse, milosti neizmjerna.
Isuse, ljepoto presjajna;
Isuse, ljubavi neizreciva.
Isuse, Sine Boga živoga;
Isuse, smiluj se meni grešnomu.
Isuse, usliši mene koji sam začet u bezakonjima;
Isuse, očisti mene koji sam rođen u grijesima.
Isuse, pouči mene koji sam ti nepotreban;
Isuse, prosvijetli mene koji sam u tami.
Isuse, očisti mene koji sam pokvaren;
Isuse, podigni mene koji sam zalutao.
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 4.

Petrova sumnja

Uzbuđena srca
i s dvojbom u duši
Petar poče tonuti.
Ali ugledavši tebe g
dje kao čovjek hodaš po vodi.
Isuse, on spozna da si ti istinit Bog
i dobivši ruku spasenja, reče:
Aleluja!

Drugi dio

ISUS KRIST – SPASITELJ SVIJETA

Ikos 4.

Isus: naše svjetlo

Kad je slijepac čuo da prolaziš putem,
on je, Gospode, vapio:
»Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!«
I dozvavši ga, ti si mu oči otvorio.
Prosvijetli, dakle, svojom milošću
duhovne oči srca i mene
koji ti vapim i govorim:
Isuse, Stvoritelju nebesnikâ;
Isuse, Otkupitelju zemnika.
Isuse, iskorjenitelju podzemnikâ
Isuse, uresu svega stvorenoga.
Isuse, utješitelju duše moje;
Isuse, prosvjetljenje uma mojega,
Isuse, veselje srca mojega;
Isuse, zdravlje tijela mojega.
Isuse, Spasitelju moj, spasi me;
Isuse, svjetlosti moja, prosvijetli me.
Isuse, izbavi me od svakojakih muka;
Isuse, spasi mene nedostojnoga.
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 5.

Otkupljenje od istočnog grijeha

Kao što si nas nekoć
d zakonskoga prokletstva
otkupio svojom božanskom krvlju, Isuse,
tako oslobodi i nas od zamke u koju nas uplete đavao
tjelesnim strastima i bludnim mamljenjem
i pogubnom pospanošću
da bismo ti pjevali:
Aleluja!

Ikos 5.

Isus: obećani Mesija

Kad su židovska djeca vidjela
u čovječjem liku onoga
koji je rukom stvorio čovjeka
i shvativši da je on Gospodin,
pohitješe, da ga počaste s grančicama u ruci, kličući:
»Hosana!«.
A mi prinosimo pjesmu govoreći:
Isuse, Bože istiniti;
Isuse, Sine Davidov.
Isuse, Kralju preslavni;
Isuse, Jaganjče nevini.
Isuse, pastiru predivni;
Isuse, čuvaru u djetinjstvu mojem.
Isuse, kormilaru u mladosti mojoj;
Isuse, pohvalo u starosti mojoj.

Isuse, nado u smrti mojoj;
Isuse, živote po smrti mojoj.
Isuse, utjeho moja na sudu tvojem;
Isuse, željo moja, ne dopusti da se tada posramim.
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 6.

Božji naum spasenja

Ispunjavajući navještaj i riječi
Bogonosnih propovjednika
pojavio si se na zemlji, Isuse!
Iako nadilaziš čovjeka, s ljudima si živio
i od bolesti naših ti si nas oslobodio.
Stoga, izliječeni tvojim ranama,
naučismo ti pjevati:
Aleluja!

Ikos 6.

Isus: sveopći spasitelj

Cijelim svijetom zasja
svjetlost istine tvoje
i bi prognana obmana đavolska
jer krivi bogovi, Spasitelju naš,
ne mogavši podnijeti tvoju silu, padoše.
A mi, dobivši spasenje, kličemo ti:
Isuse, istino koja razgoniš prijevaru;
Isuse, svjetlosti koja nadilaziš svaku svjetlost.
Isuse, Kralju koji si jači od svih sila;

Isuse, Bože koji si uvijek pun milosti.
Isuse, kruše života, nasiti mene gladnoga;
Isuse, vrelo razuma, napoji mene žednoga.
Isuse, odjećo veselja, zaodjeni mene raspadljivoga;
Isuse, pokrivalo radosti, pokrij mene nedostojnoga.
Isuse, koji ispunjavaš želje molitelja, daj mi plač za grijehe moje;
Isuse, nalazište tražitelja, pronađi dušu moju.
Isuse, koji otvaraš onima koji kucaju, otvori bijedno srce moje;
Isuse, Otkupitelju grešnika, očisti bezakonja moja.
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 7.

Isus: Jaganjac Božji

Hoteći otkriti odvijeka skrivenu tajnu, Isuse,
bio si kao ovca vođen na klanje
i kao jaganjac nijem pred onima koji ga strižu.
Kao Bog uskrsnuo si od mrtvih
i sa slavom uznesao si se na nebesa
i sa sobom podigao nas koji kličemo:
Aleluja!

Treći dio

ISUS KRIST – OTKUPITELJ ČOVJEKA

Ikos 7.

Utjelovljenje radi otkupljenja

Kao divno stvorenje pokaza se Stvoritelj
objavivši nam se:
Utjelovivši se bez sjemena od Djevice,
uskrsnu ne slomivši grobne pečate
i kroz zaključana vrata k apostolima s tijelom uđe.
Stoga, diveći se, zapjevajmo:
Isuse, Riječi neobuhvatljiva;
Isuse, Riječi nedokučiva.
Isuse, silo nedostupna;
Isuse, mudrosti nedomisliva.
Isuse, božanstvo neopisivo;
Isuse, gospodstvo neizmjerno.
Isuse, carstvo nepobjedivo;
Isuse, vladavino beskonačna.
Isuse, jakosti najviša;
Isuse, vlasti vječna.
Isuse, Stvoritelju moj, budi mi milosrdan;
Isuse, Spasitelju moj, spasi me!
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 8.

Božje učovječenje: čovjekovo pobožanstvenje

Promatrajući nečuveno Božje utjelovljenje,
udaljimo se od varljivoga svijeta
te uzdignimo duh svoj prema božanskim stvarima:
Jer zato Bog na zemlju siđe
da uzdigne na nebesa nas koji mu pjevamo:
Aleluja!

Ikos 8.

Vazmeno otajstvo: izvor života

On, neizmjerni,
bio je sav među pozemljarima,
ali se ne odvoji od nebesnika:
Kada je dragovoljno radi nas trpio,
svojom smrću on je našu smrt uništio
i uskrsnućem darovao je život onima koji pjevaju:
Isuse, naslado srca;
Isuse, jakosti tijela.
Isuse, svjetlo duše;
Isuse, bistrino uma.
Isuse, radosti savjesti;
Isuse, nado sigurna.
Isuse, spomene vječni;
Isuse, pohvalo uzvišena.
Isuse, slavo moja najviša;

Isuse, željo moja, ne odbaci me.
Isuse, pastiru moj, potraži me;
Isuse, Spasitelju moj, spasi me.
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 9.

Ime Isusovo: radost anđela i ljudi

Zadivljeni anđeli
neprestano slave
presveto ime tvoje,
Isuse, na nebesima:
Svet, svet, svet, kličući.
Mi pak grešni na zemlji
blatnim ustima vapimo:
Aleluja!

Ikos 9.

Bogočovjek: veliko otajstvo vjere

Mnogorječiti govornici
poput nijemih riba
stoje pred tobom, Isuse, Spasitelju naš,
jer ne mogu objasniti
kako si istodobno nepromjenljivi Bog i savršeni čovjek.
A mi, diveći se otajstvu, s vjerom kličemo:
Isuse, Bože vječni;
Isuse, Kralju onih koji kraljuju.
Isuse, vladaru onih koji vladaju;
Isuse, Suče živih i mrtvih.

Isuse, nado beznadnih;
Isuse, utjeho zaplakanih.
Isuse, slavo ubogih;
Isuse, ne osudi me po djelima mojim.
Isuse, očisti me po milosti svojoj;
Isuse, otjeraj od mene pospanost.
Isuse, prosvijetli misli srca mojega;
Isuse, daj mi sjećanje na smrt.
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 10.

Uzvišenost Isusova imena

Da bi spasio svijet,
Istoče svih izlazaka,
došao si sve do tamnog zapada naše naravi
i ponizio si se sve do smrti.
Zato se tvoje ime uzvisi nad svakim imenom,
i od svih pokoljenja nebeskih i zemaljskih slušaš:
Aleluja!

Četvrti dio

ISUS KRIST – ČOVJEKOLJUBAC

Ikos 10.

Isus Krist: liječnik tijela i duše

Kralju vječni, Utješitelju,
Kriste istinski,
očisti nas od svake nečistoće
kao što si očistio deset gubavaca
i izliječi nas kao što si izliječio škrtu dušu Zakeja carinika
kako bismo ti u poniznosti vapili kličući:
Isuse, riznico nepropadljiva;
Isuse, bogatstvo neistrošivo.
Isuse, hrano jaka;
Isuse, piće neiscrpljivo.
Isuse, odjećo siromaha;
Isuse, obrano udovica.
Isuse, zaštito siročadi;
Isuse, pomoći patnika.
Isuse, vodiču onih koji putuju;
Isuse, kormilaru onih koji plove.
Isuse, zatišje onima koji su vitlani burom;
Isuse, Bože, podigni mene koji sam pao.
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 11.

Krist Čovjekoljubac

Poniznu pjesmu
prinosim ti ja nedostojan
i kao Kanaanka vapim: »Isuse, smiluj mi se!«.
Ali ja nemam kćer, već tijelo koje ljuto bjesni strastima
i koje je raspaljeno srdžbom.
Podaj ozdravljenje onomu koji kliče:
Aleluja!

Ikos 11.

Isus: svjetlo na prosvjetljenje naroda

Tebe koji daješ svjetlo onima
koji prebivaju u tami neznanja
progonio je ranije Pavao,
ali poslušavši silu Božjega glasa,
odmah je bio prosvijetljen u duši.
Tako prosvijetli i tamne zjenice duše moje koja vapi:
Isuse, Kralju moj svesilni;
Isuse, Bože moj svemoćni.
Isuse, Gospodine moj besmrtni;
Isuse, Stvoritelju moj preslavni.
Isuse, Učitelju moj predobri;
Isuse, Pastiru moj premilostivi.
Isuse, Vladaru moj premili;
Isuse, Spasitelju moj premilosrdni.
Isuse, prosvijetli moja čuvstva pomračena strastima;
Isuse, izliječi moje tijelo ranjeno grijesima.

Isuse, očisti moj um od ispraznih pomisli;
Isuse, očuvaj moje srce od lukavih požuda.
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 12.

Krist, naš osloboditelj

Osloboditelju od svih dugova, Isuse,
daruj mi milost
i primi me raskajanog
kao što si primio Petra koji te je zatajio
i prizovi mene mlitavoga kao što si nekoć pozvao Pavla
koji te je progonio i usliši mene koji ti kličem:
Aleluja!

Ikos 12.

Naša vjera i nevjera

Pjevajući učovječenju tvojemu,
svi te slavimo
i vjerujemo s Tobom
da si Gospod i Bog
koji sjediš s Ocem i koji ćeš suditi živima i mrtvima.
Učini, dakle, dostojnim tada da stojim tebi s desne strane
i ja koji ti vapim:
Isuse, Kralju vječni, pomiluj me;
Isuse, cvijete miomirisni, opoji me.
Isuse, toplino premila, ugrij me;
Isuse, dome vječni, zakloni me.
Isuse, odjećo svijetla, uresi me;
Isuse, biseru skupocjeni, obasjaj me.

Isuse, kamenu dragi, zasvijetli me;
Isuse, sunce pravde, prosvijetli me.
Isuse, svjetlo sveto, osvijetli me;
Isuse, od duševnih i tjelesnih bolova izbavi me.
Isuse, iz neprijateljskih ruku uzmi me;
Isuse, od neugasivog ognja i ostalih vječnih muka oslobodi me.
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

Kondak 13.

Molitva Božjem čovjekoljublju

O preslatki i predobri Isuse
primi sada ovu našu malu molitvu
kao što si primio udovičin sitniš.
Baštinu svoju sačuvaj od vidljivih i nevidljivih neprijatelja,
od najezda tuđinaca, bolesti i glada,
od svake tjeskobe i smrtonosne rane
i od budućih muka izbavi sve koji ti kliču:
Aleluja!

Kondak 1.

Zahvalna pjesma Čovjekoljupcu

Tebi, Vojvodo, koji si se borio za nas, i Gospode,
pobjedniče nad paklom
koji si me spasio od vječne smrti,
prinosim zahvalnu pjesmu
ja, tvoje stvorenje i sluga.
A jer si neizrecivo milosrdan,
izbavi od svakojakih nevolja mene koji ti vapim:
Isuse, Sine Božji, smiluj mi se!

MOLITVA GOSPODU NAŠEMU ISUSU KRISTU

Tebi, Gospode,
koji si jedini dobar i koji ne pamtiš ljudsku zlobu,
ispovijedam svoje grijehe!
Pred tobom padam ničice
i svjestan svoje nedostojnosti, vapim:
sagriješih, Gospode, sagriješih
i nisam dostojan uzdignuti oči prema nebu
jer sam prepun nepravde.
Ali, Gospode moj, Gospode,
ti koji si jedini dobar i milostiv,
daruj mi suze pokajanja
kako bih te s njima udobrovoljio
da me još prije smrti očistiš od svakog grijeha,
jer kad budem razlučen od tijela,
proći mi je kroz mjesto puno tame
bez ikakve pomoći,
gdje će mi prijetiti demonska sila.
Stoga i padam ničice pred dobrotom tvojom, dobri Gospode;
ne predaj me u ruke onih koji na me vrebaju
i ne dopusti da se nada mnom raduju moji neprijatelji
niti da reknu:
»Došao si u naše ruke i nama si predan!«
Nego, Gospode, nemoj zaboraviti na milosrđe svoje
i ne uzvrati mi po bezakonju mojem
i ne odvrati lica svojega od mene,
već me, Gospode, radije pouči
milošću i milosrđem.
Ne dopusti da se neprijatelj moj raduje nada mnom
i utišaj sve njegove prijetnje protiv mene

i oslabi svako njegovo djelo
i daj da dođem k tebi besprijekornim putem,
dobri Gospode!
Ako sam i sagriješio,
nisam se utekao k drugome liječniku
i nisam pružio ruke prema bogu tuđemu.
Ne odbaci, dakle, moju molitvu,
već me usliši po svojoj dobroti
i učvrsti moje srce svojom bogobojaznošću.
Neka me obuzme milost tvoja, Gospode,
kao oganj koji pali sve moje nečiste misli.
Jer ti si, Gospode, svjetlo iznad svakog svjetla,
radost iznad svake radosti,
pokoj nad svakim pokojem,
istiniti život
i spasenje koje traje u vijeke vjekova.
Amen.

Dodatak

UVODNE MOLITVE

Svećenik. Blagoslovljen Bog naš, uvijek, sada i vazda i u vijeke vjekova.

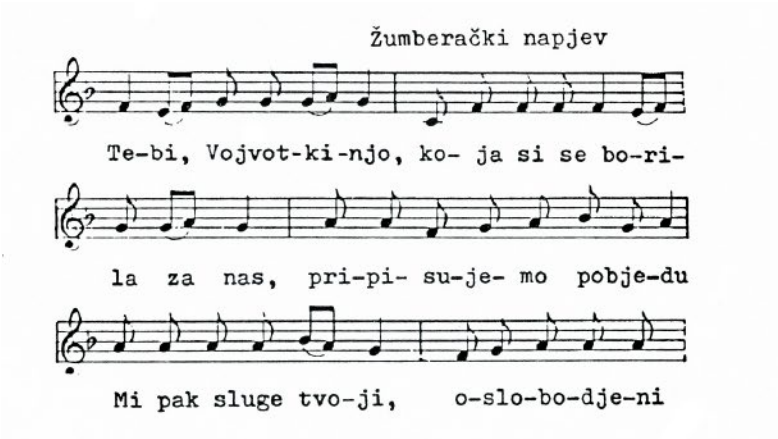
Narod. Amen.

Ako nema svećenika, onda reci sam:
Molitvama svetih otaca naših i Bogorodice, Gospode Isuse Kriste, Bože naš, pomiluj nas. Amen.

Čitač. Slava tebi, Bože naš, slava tebi!
Kralju nebeski, utješitelju Duše istine,
Ti svugdje prebivaš i sve ispunjaš.
Riznico dobara i darovatelju života,
dođi i nastani se u nama
i očisti nas od svake ljage
i spasi, o Dobri, duše naše!

Zatim se pjeva:

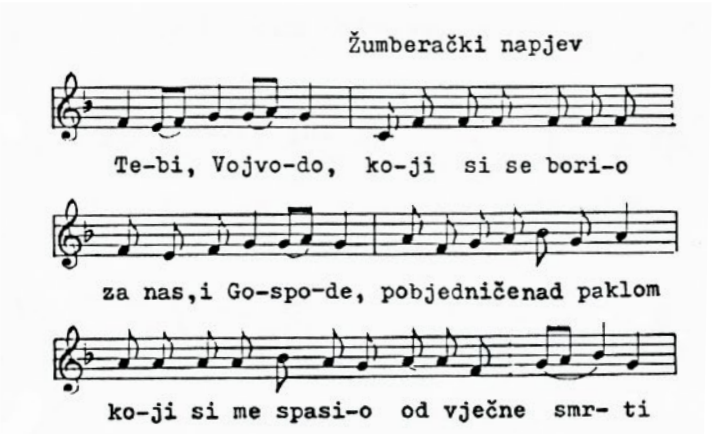
Kondak 1. PRESVETOJ BOGORODICI, str. 20

Ili ovaj iz AKATISTA ISUSU KRISTU

Kondak 1. ISUSU KRISTU, str. 48.

prinosim zahvalnu pje- smu ja tvo-- je
stvorenje i slu- ---- ga------.
A jer si ne-izreci-vo mi- lo-sr- dan,
iz- ba-vi od svakojakih nevolja mene
koji ti vapijem: I-su-se, Sine Božji,
smi- luj----- mi se!

PRIPJEVI

1. Žumberački napjev

a) Akatist presvetoj Bogorodici

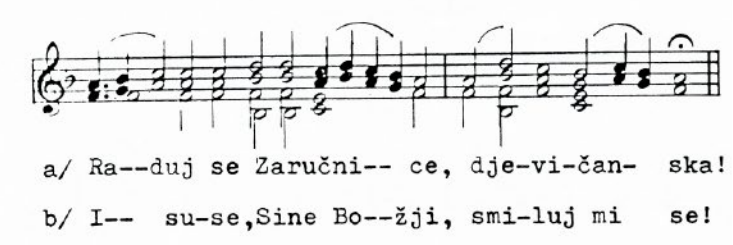
b) Akatist Gospodu Isusu Kristu

c) Aleluja!

2. Napjev iz Srijemskih Karlovaca

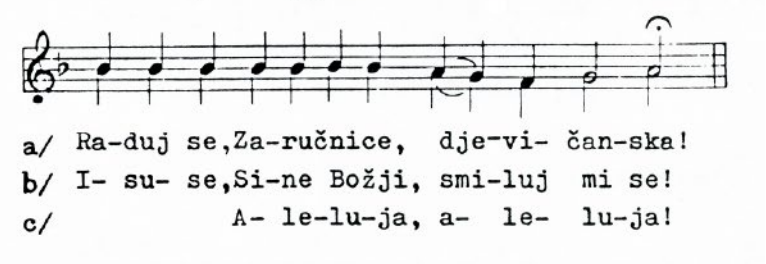

3. Napjev iz Rusije (XVIII stoljeće)

4. Talijanski napjev (Lasagna-Galetić)

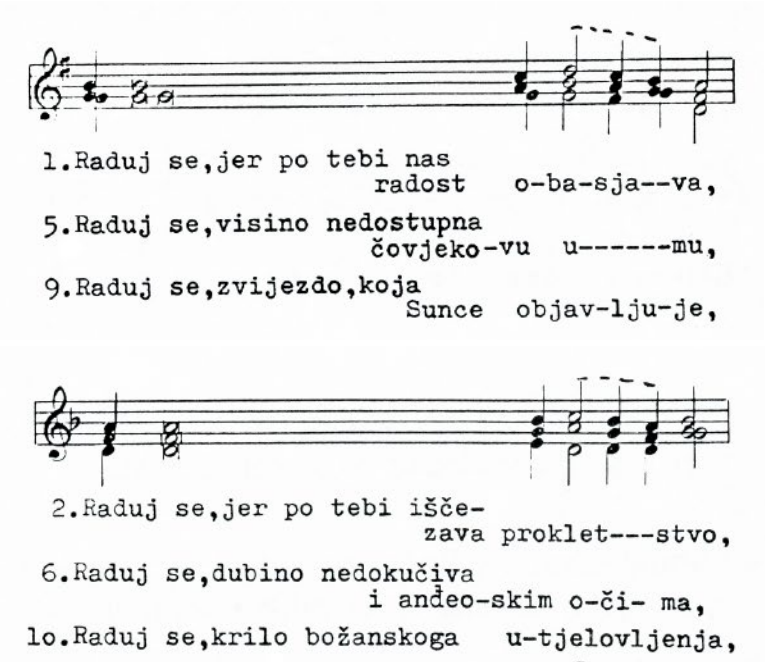
Prvi puta: pjevači i narod.

Drugi puta: zbor.

5. Ruski napjev za zazive ikosa i pripjeve
(Ovdje donosimo 1. ikos Bogorodičinog akatista.)

MOLITVA VJERNIKA

(koja se može dodati na koncu akatista)

Smiluj nam se, Bože, po velikom milosrđu svojem:
molimo ti se, usliši i pomiluj.

Narod odgovara na svaku prošnju zazivom:
Gospode, pomiluj! Gospode, pomiluj! Gospode, pomiluj!

Još se molimo za svetog, sveopćeg prvosvećenika našeg N. Papu rimskog, za preuzvišenog nadbiskupa i metropolita našeg N. (bogoljubivog

biskupa našeg N.) za službitelje i poslužitelje ovog svetog hrama, za naše duhovne oce i za svu našu braću u Kristu.

Još se molimo za naš narod hrvatski, za čitav kraj slavenski, za naše upravne vlasti i za sve vojnike.

POSEBNE NAKANE

– za Crkvu –

Milosrdni Gospode! Pošalji svagda slugama svojim obilje svojih milosti i milosrđa, a svoju svetu Crkvu očuvaj od svih nasrtaja vidljivih i nevidljivih neprijatelja, i svemu narodu svome daruj: bezgrešan i dug život, zdravlje i napredak u svim vrlinama. Premilostivi Kralju, mi ti se molimo: usliši i pomiluj.

– za svako djelo –

Pogledaj Čovjekoljupče, milostivim okom svojim na sluge svoje koji padaju ničice pred tvojim milosrđem! Usliši naše (njihove) prošnje, blagoslovi našu (njihovu) dobru nakanu i djelo da bude na korist započeto i uspješno bez ikakve zapreke dovršeno. Molimo ti se kao svemogućem Kralju: usliši i pomiluj.

– za bolesne –

Liječnice duša i tjelesa naših! Pred tobom padamo ničice ponizna i skrušena srca i vapimo: Iscijeli bolesti, liječi duševne i tjelesne muke slugu svojih N. i oprosti im sve njihove hotimične i nehotične prijestupe, jer si dobrostiv, i brzo ih digni iz bolesničke postelje: molimo ti se, usliši i pomiluj.

– za putnike –

Predobri Bože! Ti si poslao anđela suputnika Izaku i Tobiji i putovanje im i povratak mirno i na korist njihovu učinio. Pošalji i sada anđela čuvara

slugama svojim koji će ih poučiti svakom dobrom djelu i osloboditi ih od svih vidljivih i nevidljivih neprijatelja i od svake nevolje, i njih zdrave, u miru i dobru, na slavu tvoju kući povratiti: usrdno ti se molimo, usliši i pomiluj.

– za vrijeme suše –

Čovjekoljubivi Gospode! Ti vodu skupljaš i izlijevaš na lice zemlje. Pošalji i sada kišu svoju na potrebna mjesta i svoj blagoslov na nas koji ti se molimo: usliši i pomiluj.

– za lijepo vrijeme –

Gospode! Mi ne gledamo na dugu koju si postavio na oblacima kao znak Saveza s tobom, već na tvoje milosrđe i nadamo se zadobiti tvoju milost. Skrušena se srca molimo tebi koji si bogat milosrđem i neizmjeran dobrotom: Podaj nam povoljnu i plodonosnu vedrinu s lijepim vremenom i jer si dobar, brzo nas usliši i pomiluj.

– za više pokojnika –

Za duše onih koji su usnuli s nadom u uskrsnuće i vječni život: za pokojne roditelje, braću i rodbinu našu, za prijatelje i dobročinitelje i za sve kršćane diljem svijeta i za njihov blaženi pokoj: molimo ti se, usliši i pomiluj.

– za jednog pokojnika –

Za slugu Božjega N. i za njegovu blaženu uspomenu i da mu se oproste svi njegovi grijesi, da mu Krist smjesti dušu u zemlji živih u svijetlu mjestu: gdje svi sveti pravednici nalaze svoj pokoj, usrdno ti se molimo, usliši i pomiluj.

– u zahvalu –

Predobri Gospodaru! Neka bude ova naša zahvala tako ugodna pred veličanstvom tvoje slave, kao stoje ugodan miomirisni kad tamjana i obilni prinos žrtve paljenice: Primi milostivo na svoj nebeski žrtvenik ove zahvalnice i prošnje nas nedostojnih slugu svojih i dobrostivo nam se smiluj.

Još se molimo za sve nazočne ljude koji od tebe očekuju velike i obilne milosti, za naše roditelje, braću, rodbinu i prijatelje, za sve one koji se preporučuju u naše molitve, za sve one koji nam iskazuju svoje milosrđe kao i za sve žive i mrtve kršćane.

Svećenik. Gospode, Bože naš! Primi od svojih slugu ovu usrdnu molbu i smiluj nam se po velikom milosrđu svome. Pošalji i svoje milosti na nas kao i na sve ljude svoje koji očekuju obilje milosrđa tvoga. I učini nas dostojnima, Vladaru, da smijemo s pouzdanjem i bez osude zazivati tebe, nebeskoga Boga Oca, i govoriti:

Narod. Za slugu Božjega N i za njegovu blaženu
Oče naš koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje,
dođi kraljevstvo tvoje,
budi volja tvoja
kako na nebu tako i na zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas
i otpusti nam duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima našim.
I ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla.

Svećenik. Jer tvoje je kraljevstvo i moć i slava: Oca i Sina i Duha Svetoga, sada i vazda i u vijeke vjekova.

Narod. Amen.

Svećenik. Gospodin s vama!

Narod. I s duhom tvojim!

Svećenik. Blagoslovio vas svemogući Bog, Otac + i Sin i Duh Sveti.

Narod. Amen.

Svećenik. Idite u miru!

Narod. Bogu hvala!

Izdaje: Grkokatolička župa sv. Ćirila i Metoda
Uredio: o. Daniel Vranešić, župnik
Zagreb, 2022.